

Қазақстан Республикасы Президентінің Іс басқармасы Медициналық орталығының «Санитариялық-эпидемиологиялық сараптама орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы РМК-нің дезинсекция, дератизация және дезинфекция бөлімінде жүргізілген сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау нәтижелері бойынша

ТАЛДАУ анықтамасы

Астана қаласы

2025 жылғы «09» желтоқсан

Қазақстан Республикасы Президентінің Іс басқармасы Медициналық орталығының «Санитариялық-эпидемиологиялық сараптама орталығы» РМК директорының 2025 жылғы 17 қазандағы № 146-Ө бұйрығына сәйкес комплаенс-офицер Анар Куанышевна Жумағалиева 2025 жылғы 20 қазан мен 10 желтоқсан аралығында 2025 жылғы 06 қаңтардан 01 қазанға дейінгі кезеңді қамтитын сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау (бұдан әрі – ЖТІТ) жүргізді.

Талдау объектісі Кәсіпорынның құрылымдық бөлімі – дезинсекция, дератизация және дезинфекция бөлімі болып табылады.

Талдау барысында бөлім қызметін реттейтін қызметкерлердің лауазымдық нұсқаулықтары, құрылымдық бөлім туралы ереже, бұйрықтар, ішкі регламенттер, сондай-ақ сыртқы нормативтік құқықтық актілер мен санитариялық қағидалар мен нормалар зерделенді.

ЖТІТ келесі бағыттар бойынша жүргізілді:

1. нормативтік құқықтық актілердегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;
2. ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметтегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

1. Дезинсекция, дератизация және дезинфекция бөлімінің қызметіне қатысты нормативтік құқықтық актілердегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау

Дезинсекция, дератизация және дезинфекция бөлімі Кәсіпорынның құрылымдық бөлімі болып табылады және Қазақстан Республикасы Президенті Іс басқармасының қарауындағы объектілерде санитариялық-профилактикалық іс-шараларды жүргізуді қамтамасыз етеді.

Бөлім қызметінің негізгі бағыттары инфекциялық және паразиттік аурулардың қоздырғыштарын, тұрмыстық жәндіктер мен кеміргіштерді жоюға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу; Президент Іс басқармасы объектілерінің санитариялық-эпидемиологиялық қауіпсіздігін қамтамасыз етуге қатысу, сондай-ақ Кәсіпорын кірістерін арттыру мақсатында дезинсекция, дератизация және дезинфекция саласындағы көрсетілетін қызметтерді дамыту және кеңейту болып табылады.

Бөлімнің штаттық саны 6 адамды құрайды: бөлім басшысы, дезинфектор-нұсқаушы, үш дезинфектор-зертханашы және дезинфектор.

Өз қызметінде дезинсекция, дератизация және дезинфекция бөлімі, оның ішінде, келесі сыртқы нормативтік құқықтық актілерді басшылыққа алады:

- «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының Кодексі (2020 жылғы 7 шілдедегі № 360-VI);

- Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі (2015 жылғы 23 қарашадағы № 414-V);

- «Рұқсаттар және хабарламалар туралы» Қазақстан Республикасының Заңы (2014 жылғы 16 мамырдағы № 202-V);

- «Дезинфекцияны, дезинсекцияны және дератизацияны ұйымдастыруға және жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 29 шілдедегі № ҚР ДСМ-68 бұйрығымен бекітілген санитариялық қағидалары;

- «Жұмысшыларға сүт немесе оған теңестірілген тағам өнімдерін және (немесе) диеталық (емдік және профилактикалық) тамақтануға арналған мамандандырылған өнімдерді беру нормаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 28 желтоқсандағы № 1056 бұйрығы.

Сыртқы заңнамадан бөлек, бөлім келесі ішкі нормативтік құжаттарды басшылыққа алады:

- дезинсекция, дератизация және дезинфекция бөлімі туралы ереже (01 тамыздағы № 115-Ө бұйрығымен бекітілген);

- бөлім қызметкерлерінің лауазымдық нұсқаулықтары (01 тамыздағы № 114-Ө бұйрығымен бекітілген);

- дезинсекция, дезинфекция және дератизация іс-шараларын жүргізу жөніндегі ішкі регламенттер мен нұсқаулықтар.

Талдау жүргізілген кезеңде бөлім қызметкерлеріне қатысты тәртіптік жазалар тіркелмеген. Керісінше, жоғары кәсібилігі мен қызметтік міндеттерін адал орындағаны үшін бөлімнің үш қызметкері наградалармен марапатталған, оның ішінде бір қызметкер екі рет – «Төтенше жағдайлардағы ерлігі үшін» төсбелгісімен және «Ерең еңбегі үшін» медалімен марапатталған.

Бөлім басшысы Кәсіпорында Бас тәлімгер функцияларын да атқарып, жаңадан қабылданған қызметкерлерге әдістемелік қолдау мен тәлімгерлік жүргізеді.

Қорытындылар мен ұсынымдар

Дезинсекция, дератизация және дезинфекция бөлімінің қызметі мемлекеттік тапсырмаларды орындау (Қазақстан Республикасы Президенті Іс басқармасы объектілеріне ведомствоішілік қызмет көрсету) шеңберінде де, сондай-ақ ақылы негізде – дезинсекция, дератизация және дезинфекция саласында үшінші тұлғаларға қызметтер көрсету арқылы жүзеге асырылады.

1.1. Дезинфекция, дезинсекция және дератизация бөлімінің қызметкерлері зиянды еңбек жағдайларында жұмыс істейді, бұл жағдайда бір ауысымға майылылығы 3,2 %-ға дейінгі көлемде 0,5 литр ауыз сүтін беру көзделген (ҚР ДСӘДМ-нің 2015 жылғы 28.12. № 1056 бұйрығына 1-қосымша).

Кәсіпорында сүт зертхана меңгерушілерінің өтінімдері негізінде аптасына бір рет беріледі, бұл қажетті көлемді қамтамасыз етеді, алайда ҚР ДСӘДМ-нің 2015 жылғы 28.12. № 1056 бұйрығының 10-тармағында белгіленген берудің ауысымдық

2

тәртібін бұзады: сүт әр ауысымда берілуге тиіс, өткен уақыт үшін немесе алдын ала беруге жол берілмейді.

Тәуекелдер:

- сүт берудің белгіленген тәртібінің (ауысымдық режимнің) бұзылуы;
- еңбекті қорғау нормаларының сақталуын тексеру кезінде еңбек саласындағы мемлекеттік бақылау органдары тарапынан талап-арыздардың туындау ықтималдығы.

Ұсынымдар:

- жауапты қызметкерлерге бір қызметкерге ауысымына 0,5 литр көлемінде сүттің ауысым сайын берілуін қамтамасыз ету.

1.2. Дезинфекциялау құралдарын қолдана отырып қызмет атқаратын қызметкерлер кемінде бес жылда бір рет кәсіби даярлықтан (біліктілікті арттырудан) өтуге міндетті. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік және өрт-техникалық минимум мәселелері бойынша оқыту: басшылар үшін – кемінде үш жылда бір рет, өзге қызметкерлер үшін – жылына кемінде бір рет жүргізіледі. Барлық бөлім қызметкерлері жыл сайын медициналық тексеруден өтуі тиіс.

Талдау барысында дезинфекция, дезинсекция және дератизация бөлімінің қызметкерлері Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес міндетті оқыту түрлерінен, білімдерін тексеруден және медициналық тексерулерден жалпы алғанда уақтылы өтетіні анықталды.

1. Кәсіби даярлық (біліктілікті арттыру) барлық қызметкерлерде жүргізілген:

- бөлім басшысы - 28.06.2024 ж.;
- дезинфектор-нұсқаушы - 31.10.2025 ж.;
- дезинфектор-лаборанттар – 24.12.2024 ж., 23.06.2025 ж., 25.06.2025 ж.;
- дезинфектор - 14.05.2024 ж.

Мерзімдердің бұзылуы анықталған жоқ.

2. Еңбекті қорғау бойынша оқыту және білімді тексеру уақтылы жүргізілген:

- бөлім басшысы - 2023 жылғы 31.03. № 9 хаттама (31.03.2026 жылға дейін жарамды);
- бөлім қызметкерлері - 2025 жылғы 11.06. № 2 хаттама.

Құжаттар белгіленген тәртіпте рәсімделген.

3. Өнеркәсіптік қауіпсіздік бойынша оқыту барлық қызметкерлерге, оның ішінде бөлім басшысына, 26.05.2025 жылы жүргізілген.

Алайда алдыңғы оқыту 12.04.2024 жылы өткізілгені анықталып, ағымдағы жылы белгіленген мерзімнің шамалы, бірақ асып кетуіне әкеп соққан.

4. Өрт қауіпсіздігі шаралары (өрт-техникалық минимум) бойынша оқыту ЖТІТ жүргізу кезеңінде өткізілді.

5. Жыл сайынғы медициналық тексеру жүргізілген және 16.12.2025 жылға дейін жарамды.

Тәуекелдер:

Өнеркәсіптік қауіпсіздік бойынша оқыту мерзімдерінің сақталмауы Қауіпсіздік және еңбекті қорғау мәселелері бойынша қызметкерлерді оқыту, нұсқама жүргізу және білімін тексеру қағидалары мен мерзімдерін бұзу болып табылады (Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 25 желтоқсандағы № 1019 бұйрығымен бекітілген). Сыртқы тексеру барысында бұл

нұсқама беруге, әкімшілік айыппұл салуға және қызметкерлерді жұмыстарды орындауға жіберуді тоқтатуға әкеп соғуы мүмкін.

Ұсыныстар:

Өнеркәсіптік қауіпсіздік бөлімі қызметкерлерін оқыту кестесін нормативтік мерзімдерді ескере отырып бекіту және қатаң сақтау.

№ 1 бағыт бойынша жалпы қорытынды (нормативтік құқықтық актілер)

Талдау нәтижелері дезинсекция, дератизация және дезинфекция бөлімінің қызметін реттейтін нормативтік құқықтық актілердің жалпы алғанда бөлімше жұмысының заңдылығы мен ашықтығын қамтамасыз ететінін көрсетті.

Анықталған тәуекелдер жүйелік сипатқа ие емес және ұсынылған ұсынымдарды орындау арқылы жұмыс тәртібінде жойылуы мүмкін.

2. Бөлімнің ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау

2.1. Дезинсекция, дератизация және дезинфекция бөлімінің қызметтері екі негізгі түрге бөлінеді:

- азаматтық-құқықтық шарттар негізінде көрсетілетін ақылы қызметтер;
- Қазақстан Республикасы Президенті Іс басқармасының қарауындағы объектілерде санитариялық-эпидемиологиялық қолайлылықты қамтамасыз ету шеңберінде республикалық бюджет қаражаты есебінен көрсетілетін қызметтер.

Азаматтық-құқықтық шарттар негізіндегі ақылы қызметтер Кәсіпорын мен ҚР ПБ Медициналық орталығының ішкі рәсімдерімен реттеледі және келесі кезеңдерді қамтиды:

- шарттарды орталықтандырылған тіркеу, құқықтық тексеру және келісу функцияларын атқаратын «Бір терезе» бөлімі арқылы жасасу;
- бекітілген рәсімдерді айналып өтіп шарт жасасу тәуекелін төмендететін келісу мен қол қоюдың бірыңғай тәртібі;
- жыл сайын қалыптастырылып, ҚР ПБ Медициналық орталығы бекітетін бағалардың бекітілген прејскурантының болуы;
- көрсетілген қызметтерді екі тарап қол қоятын қабылдау-тапсыру актілерімен растау.

Ақылы қызметтер бойынша бөлімге 15 000 000 теңге көлемінде жоспар белгіленген, ағымдағы сәттегі нақты орындалуы 13 850 000 теңгені құрайды, бұл қаржылық көрсеткіштердің жоғары деңгейде орындалғанын көрсетеді.

Президент Іс басқармасының қарауындағы объектілерде санитариялық-эпидемиологиялық қолайлылықты қамтамасыз ету шеңберіндегі қызметтер мемлекеттік сатып алулар порталы арқылы жасалған шарттар негізінде орындалады, бұл шарт жасасудан бастап жұмыстарды нақты орындауға дейінгі барлық кезеңдердің ашықтығын және толық электрондық құжат айналымын қамтамасыз етеді. Қажеттілікті қалыптастыру жоспарланған жұмыс көлемдеріне және алдыңғы жылдардың тәжірибесіне талдау жасау негізінде жүзеге асырылады. Ағымдағы күнге осы бағыт бойынша көрсетілген қызметтердің сомасы 81 500 000 теңгені құрайды.

2.2. Дезинсекция, дератизация және дезинфекция бөліміне арналған материалдар мен жабдықтарды сатып алу орталықтандырылған түрде жүзеге асырылады және келесі кезеңдерді қамтиды: қажетті материалдар мен жабдықтардың тізбесін ұсына отырып, бөлім басшысының қажеттілікті қалыптастыру бюджетті жоспарлау,

өтінімдерді Кәсіпорын комиссиясында қарау және қорғау; мемлекеттік сатып алу заңнамасының талаптары мен ішкі регламенттерге сәйкес мемлекеттік сатып алулар бөлімінің сатып алу рәсімдерін жүргізуі. Жасалған шарттың тиісінше орындалуына бақылау бөлім басшысына жүктеледі.

2025 жылы бөліммен жалпы сомасы 19 967 720,12 теңгеге 19 тауар сатып алуға бастама жасалған. Талдау барысында іріктеп келесі сатып алулар қаралды: қақпан-мышеловкалар және қорғаныш құралы.

GH-190 маркалы электрлі мышеловкаларды сатып алу баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен жүзеге асырылған, бұл сатып алынатын тауардың құны мен ерекшелігіне сәйкес келеді. № 182 шарт 25.04.2025 жылы жасалған, жеткізу 20.05.2025 жылы орындалған. Әрқайсысы 17 000 теңгеден 20 дана сатып алынып, жалпы сома 340 000 теңгені құрады.

Бағасы негізделген, жеткізу мен қабылдау ескертусіз жүргізілген. Талдау нәтижесінде 10 мышеловканың қоймада, тағы 10-ының қызмет көрсетілетін объектілерде орнатылғаны анықталды.

Сонымен қатар көп мәрте пайдаланылатын жабдықты қолдануға әсер ететін мәселелер анықталды, атап айтқанда: тышқанқақпандардың қозғалысы мен жай-күйін есепке алудың болмауы, объектілер бойынша бөлудің бекітілген өлшемшарттарының болмауы, есептен шығару тәртібінің болмауы.

Тәуекелдер:

- жарамды құрылғыларды негізсіз есептен шығару тәуекелі;
- жабдықтың объектілерден қайтарылуын бақылаудың болмау тәуекелі;
- алдағы уақытта сатып алуға нақты қажеттілікті бағалаудың мүмкін еместігі.

Ұсынымдар:

- беру/қайтару актісінің және орнату актісінің нысандарын бекіту;
- есептен шығаруды ақау актілерінің негізінде жүргізу.

Флокумафен 0,0025% белсенді заты бар қорғаныш құралы бір көзден сатып алу тәсілімен жүзеге асырылды, бұл тауардың ерекшелігіне және бөлімнің үздіксіз қызметін қамтамасыз ету қажеттілігіне сәйкес келеді. № 230 шарт 2025 жылғы 12 мамырда жасалды. Шарт талаптарына сәйкес жеткізу өтінім берілген күннен бастап 16 күнтізбелік күн ішінде көзделген. Тауарды нақты түрде 2025 жылғы 11 маусымда толық көлемде жеткізілді.

Жалпы сомасы 450 000 теңгеге 60 кг қорғаныш құралы сатып алынды. Бағасы нарықтық деңгейге сәйкес және негізделген. Тауарды жеткізу және қабылдау ескертусіз жүзеге асырылды, сандық және сапалық сипаттамаларға сәйкестігі расталды.

Сатып алынған құрал дезинсекция, дератизация және дезинфекция бөлімінің ағымдағы қызметі шеңберінде, функционалдық міндеттерге және бекітілген жұмыс көлемдеріне сәйкес пайдаланылады.

№ 2 бағыт бойынша жалпы қорытынды (ұйымдастырушылық-басқарушылық қызмет)

Талдау нәтижелері дезинсекция, дератизация және дезинфекция бөлімінің ұйымдастырушылық-басқарушылық процестері жалпы алғанда белгіленген талаптарға сәйкес келетінін көрсетті, ал көп мәрте қолданылатын жабдықты есепке

алу және пайдалану мәселелеріне байланысты жекелеген кемшіліктер ұсынылған ұсынымдарды орындау арқылы барынша азайтылуы мүмкін.

Комплаенс - офицер

А.Жумагалиева

Таныстырылды:

Қазақстан Республикасы Президентінің
Іс басқармасы Медициналық орталығының
«Санитариялық-эпидемиологиялық
сараптама орталығы» РМК директоры

С.Ф. Шарипова

Директордың ұйымдастыру-өндірістік қызмет жөніндегі
орынбасарының міндетін атқарушы

А.А. Раймбекова

Дезинсекция, дератизация және
дезинфекция бөлімінің басшысы

А.М. Тусупбекова